

Sputum spumofum.

5. Aph. 15.

7. Aph. 44. in Coacis.

6. Aph. 27.

Quid sit Empyema.

6. Epidem. 1. 3. r. 18.

ex his patet. Spumofum autem sputum arguet & lentorem humoris, & eundem nondum concoctum esse, & parvam quantitatem ejus, quæ difficilè subeat pulmonem, & difficile ab ejus tunicis divellatur, unde magis per minimas partes permiscetur aeri, cujus eruptioni resistens lentore suo spumam producit. Quadragenarius dierum numerus est tempus, quod naturaliter requiri observavit Hippocrates ad hoc, ut per superpurgationem per sputum possit empyicus evadere, quo superato tabes fit corruptente pure pulmonem, & impediente elaborationem sanguinis. Ratio, cur si ab empyis per paracentesim effluat pus bonum, evadant: moriantur, si secus, patet ex superius dictis. Quod si empyi melius habere, & ferè expurgati videantur, sputum verò foetidum excernant, venient in recidivam, & morientur; apprensens enim ille transitus in melius arguet, expurgatam quidem esse quantitatem puris, sed sputum foetidum ostendere poterit, genitum esse ulcus intra pectus, aut pulmones, ex quo & novum pus generabitur, unde in empyema relapsus, & mors propter partis correptionem. Similiter specillum à pure, ab igne coloratum arguet pus non coctum, lividum & fortè cum ulcere partem corruptente, unde mors. Senes verò præcipuè, & juvenes ab empyemate per pulmonum morbos producto moriuntur, cum in senibus propter partium siccitatem difficile coalescere possint villi rupti à rptione tumoris, in juvenibus autem hunc ipsum coalitum impedit tenuitas, & vigor sanguinis: & ex iis adhuc difficilior evadent, qui temperamento sunt aliquantò humidiores; flaccescent enim partes magis, & facilius à sanguinis impetu, & motu respirationis in divulsione detineri poterunt; Cur verò pure confertim effluente per paracentesim moriantur empyi, vide in ejus aphorismi commento, quod seorsim morbis præmittimus. Textus autem Galeni ex se ipso patet, sicut etiam, quid sit Empyema.

T U S S I S.

Cum tussis frequenter occurrat in superioribus & conjuncta sit cum omnibus fere morbis pectoris, imò quandoque sine ullo apparente alio morbo invadat, suam peculiarem expositionem mereri videretur, quemadmodum inter Medicos aliqui de ipsa seorsim agunt. Sed nos de tussi absolutissimè propositione decima quarta secundæ partis nostræ Respirationis, ex quibus patet, quid illa sit, quomodo excitetur, & quæ sint ejus causæ, & quicquid pulmonem, aut ejus vasa, aut pectus, aut septum, aut laryngem, aut fauces ita stimulat, ut arbitremur ex assuetudine illud per fauces amandari, & abripi posse per asperam arteriam, inter causas tussis habendum esse. Hinc tussis caput replet, ut Hippocrates; propter motum enim pulmonis cogitur sanguis ad venas subsistere, unde repletur caput.

caput. Effluat a
per urgenti iis, n
novus producatu
de inflammatione
nibus facilius
le distrahi poss
siccitatem coale
bus. Et Hydrop
sibi facere ad pe
rem fermentice
affluente, & tu
tem ossa cedere p
num minus dura
aliquid intra pe
sum movens: di
trorsum ulterius
cor, unde subita
malignè habent; su
humorum cum lang
temporis satis impet
di expressionem eia

V
Gunt de
mineri
vifcus fl
tur Tulpius: I
proferat indicia
quamdiu contin
paulatim corpus
rumpatur, nec op
aliquando curio
fere ob sequent
morbis pulmonu
Sputa post ruptio
bis sub initium

caput. Et tusses à catarrhis in senibus periculose sunt, cum catarrhus semper urgeat in iis, neque concoquatur qui jam productus est, & continuè novus producat, adeoque fiat ad pectus per vasa sanguinis decubitus, unde inflammationes &c. Adde his, per solam violentiam tussis posse in senibus facilius divelli villos pulmonum, cum propter siccitatem minus facile distrahi possint absque fractione: facta autem fractione propter eandem siccitatem coalescere non possunt, unde utrinque periculum à tussi in senibus. Et *Hydropi si tussis superveniat, malum;* arguet enim humorem viam sibi facere ad pectus, vel si jam etiam pectus hydrope laborabat, humorem fermentescere, atque ita pulmonem magis irritari. Et: *Qui gibbi ex asthmate, & tussiente pubertatem sunt, ii statim moriuntur.* Ante pubertatem ossa cedere possunt ipsa adhuc minus rigida, & cartilagine articulationum minus duræ; ex asthmate igitur, ac tussi proveniens gibbositas arguit aliquid intra pectus molestum, & validè premens, atque ossa extrorsum movens: duratis igitur ossibus premens illud locum sibi facere extrorsum ulterius non poterit, quare premet introrsum vasa sanguinis & cor, unde subita mors. Et *Qui circa accessiones tussunt, & leviter desudant, malignè habent;* sudor enim levis in accessione febrium insignem copiam humorum cum sanguine permistorum indicabit, quorum pars tennior tum temporis satis improbi excernetur, unde retinebitur durius, & ejusmodi expressionem etiam in pectore fieri, indicabit tussis stimulum arguens.

2. Aph. 40.

6. Aph. 35.

6. Aph. 46.

In Concis.

VOMICA

Pulmonis.

Agunt de pulmonis Vomica Medici admodum pauci, licet ejus meminert Galenus primo de Loc. Aff. Concipit illam faciliè pulmo viscus flaccidum, ac putredini summe obnoxium, de qua sic testatur Tulpus: *Latet hoc vitium inter initia adeò clanculum, ut vix ulla sui proferat indicia præter tussiculam primum siccam, sed mox humidam. Qua aliquamdiu continuante trahitur difficulter spiritus, deficit anima, & emarcescit paulatim corpus, licet interim nec pus, nec sanguinem præ se ferant sputa, sed se rumpatur, nec opinanti vomica occiditur dictum factum homo, vel si manserit aliquandiu exiitio suo superstes, consumitur tamen lentè à fabricula, sive ob pus, sive ob sanguinem per thoracis interiora effusum.* Hæc ille. Willis tamen in morbis pulmonis plures habuit à pulmonis Vomica superstites, atque sanos. Sputa post ruptionem pura, purulenta, concocta, sanguinea, foetida: febris sub initium nulla.

Lib. 2. Obs. c. 10.

Conjuncta.

Sec. 1. cap. 11.

Admi-